

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, reuniune (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseieiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Ghirla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Mineva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Țimișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 40—, pe 1/2 an K 20—

Director și redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 20 fileri.

Sumarul:

Bilanțul Băncii Austro-Ungare. — La chestiunea materială a funcționarilor de banca. — Din Basarabia. — Ordonață în chestia limitărilor interinale a circulației fiduciare. — *Cronică*: Fondul jertfelor liniei de demarcație. La chastiunea stampilării biletelor de lei emise de Banca Generală Română. O invenție pentru agricultorii mici. O conferență economică.

Băncile românești din ținuturile ocupate de trupele române să semneze cât pot de mult la împrumutul național al Ardealului, spre a putea cedă eventual și acelor bănci românești, cari se află azi dincolo de linia de demarcație. Să înțeleagă fiecare, că acest împrumut este un adevărat sacrificiu din partea statului român, pentru salvarea avutului cetățenilor săi de dincoace de Carpați, prin extragerea Coroanelor ungurești din circulație. La Centrala «Albinei» s'au subscris până azi K 7.000.000.—.

Incheierea subscrierilor va fi probabil pe la mijlocul lunii viitoare.

Bilanțul Băncii Austro-Ungare.

Ni-a căzut în mână bilanțul Băncii Austro-Ungare, încheiat la 31 Decembrie 1918. Este, desigur, cel din urmă bilanț al acestei însemnate instituțiuni financiare, care, după o activitate de mai bine de un secol, intră — cu monarhia ce a servit — în stadiul lichidării. A fost o instituțiune de seamă, care a făcut bune servicii imperiului habsburgic, dar care a trecut, în acelaș timp, și prin toate crizele patronului său. Acum a ajuns la ultima criză. Nu poate fi deci

fără interes a-i cunoaște starea, în care se găsește. Cifrele ultimului său bilanț sunt neobișnuit de mari. Astfel găsim la active:

Rezerva metalică	343 mil.
Portofoliul polițelor	2.883 „
Lombardul	8.349 „
Datoria Austriei	22.034 „
Datoria Austriei în bonuri de cassă	4.718 „
Datoria Ungariei	9.036 „
Datoria Ungariei în bonuri de cassă	2.700 „
Hipotecile	278 „
Diferite pretensiuni	1.770 „
Total	52.117 mil.

Pasivele, la rândul lor, arată:

Capital societar	210 mil.
Rezerve proprii de capital	58 „
Rezerve de prevedere de războiu	102 „
Bancnote în circulațiune	35.589 „
Bonuri de cassă	7.418 „
Giro-Conto	7.098 „
Scrisuri fonciare	269 „
Diferite îndatoriri	1.325 „
Beneficiul net	48 „

Total 52,117 mil.

Suma totală a bilanțului este deci de 52.1 miliarde. În ultimul an de pace această cifră a fost abia 3.3 miliarde. A crescut înspăimântător. Mai mult ca la orișicare altă bancă de emisiune de pe continent. O simplă comparație ne va arată proporțiile, în cari a crescut această oribilă sumă de bilanț. Astfel în

1915 a fost	8.4 miliarde
1916 a fost	12.7 „
1917 a fost	21.9 „
1918 a fost	52.1 „

Urmează deci, că pe când din 1915 în 1916 creșterea a fost de 4·3 miliarde, iar din 1916 în 1917 de 9·2 miliarde, pe atunci în anul ultim de războiu, din 1917 în 1918, creșterea a fost de 30·2 miliarde, adică aproape de două ori mai mult, ca în toți ceilalți ani, laolaltă socotiți. Ne întrebăm, cum se explică aceasta? Explicarea o găsim în avansurile cele mari, cari a trebuit să le facă Banca Austro-Ungară celor două state dualiste, avansuri, cari au silit-o să-și urce în continu emisiunea de bancnote. Ca o dovadă arătăm, că suma bancnotelor din circulațiune a fost în

1915 de	7·2 miliarde
1916 de	10·9 „
1917 de	18·4 „
1918 de	35·6 „

În anul ultim deci emisiunea de bancnote a fost aproape dublu ca în anul premergător și de cinci ori mai mare ca în 1915. În comparație cu emisiunea din timpuri normale, care eră de cca 2·5 miliarde, emisiunea din 1918 este de 14 ori mai urcată. Față cu această emisiune enormă, rezerva metalică, în cursul războiului, a scăzut continu, așa că la finea anului 1918 abia mai rămase 343 milioane. Nici măcar un procent acoperire! Pe ce dar se bazează emisiunea Băncii Austro-Ungare? Exclusiv pe pretenziunile ei față de cele două state dualiste, cari au constrâns-o să-i dea continue împrumuturi, sub diferite forme. — Și dacă e vorba de datoriile celor două state ale fostei monarhii, să vedem, cât au făcut acele datorii în singuraticii ani de războiu. Au făcut la finea anului:

	Austria	Ungaria	Total
1915	4—	2·3	6·3 miliarde
1916	7—	3·7	10·9 „
1917	13·1	6·2	19·3 „
1918	30·2	13·8	44— „

Singur numai în anul ultim de războiu, Banca Austro-Ungară a fost silită să dea celor două state dualiste împrumuturi de 24·7 miliarde. Era, se vede, singurul isvor de acoperire, la care se mai puteau adresa conducătorii fostei monarhii.

Dar se vor întrebă mulți, după bilanț, din cele patru poziții ale activelor, rezultă, că datoria statelor dualiste face per 31 Decembrie 1918 numai 38·4 miliarde. Adevărat! De unde dar diferența în plus de 5·6 miliarde? Răspundem: statele dualiste datoresc Băncii Austro-Ungare și pentru împrumuturi de lombard, precum și în obligamente cambiale. Ca lombard datoresc 2·8 miliarde, iar pe cambii alte 2·8 miliarde.

Prin datoriile enorme, luate de Austria și Ungaria dela banca lor de emisiune, ni-s'a nimicit, în cea mai mare parte, valuta. Banca, neavând alte mijloace de a satisface pretenziunile nesfârșite ale celor două state, a fost silită să tipărească mereu bancnote, cari, ajunse în circulațiune, au produs inflația

și devaluarea fără seamăn a coroanelor și, paralel cu aceasta, a cauzat scumpetea oribilă, la care am ajuns. Da, pentru că din totalul datoriilor de războiu ale fostei monarhii, în suma de 101 miliarde, 44 au fost stoarse dela banca de emisiune, care, la rândul ei, le-a plătit în bancnote fără nici o acoperire reală. Ba, pentru trebuințe de stat, s'a folosit, desigur, și rezerva metalică, care în 1914 a fost de 1612 milioane, iar în 1918 a rămas — cum am mai amintit — numai 342 milioane.

Poate nu e fără interes a se cunoaște sortele de bancnote din circulație, după număr și sume. În 1913 au fost în circulație 2·5 miliarde coroane. Din acestea 1044 milioane, adică 40 procente au fost bilete mici de 20 și 10 cor., 1039 milioane, adică alte 40 procente au fost bilete mijlocii de 100 și 50 cor., iar 410 milioane, restul de 20 procente, au fost biletele de câte 1000 cor. Bani mărunții de 2 și 1 cor., cei de 20 și 10 fileri erau de argint respective nichel. La finea anului 1918 erau în circulație următoarele tipuri și sume:

505—	mil. buc. bilete de	1 și	2 K	809 mil.
420·3	„ „ „ „	10 și	20 „	6677 „
5·7	„ „ „ „	„	25 „	142 „
1402·5	„ „ „ „	50 și	100 „	11,760 „
6·5	„ „ „ „	„	200 „	1300 „
1480—	„ „ „ „	„	1,000 „	14,800 „
0·094	„ „ „ „	„	10,000 „	94 „

Total 35,582 mil.

adecă 35·6 miliarde. — Coroanele emise după revoluție de guvernul republican maghiar de 25,200 și 10,000 cor. au făcut deci la 31 Dec. 1918 suma de 1 miliard 543 milioane. Lângă această sumă ar mai fi de adăugat suma biletelor de 20 cor., ediția a doua, emise deasemenea de guvernul republican maghiar. Suma acestor bilete însă nu o am putut afla exact.

Aceste sunt cifrele cele mai interesante și instructive, ce am crezut de bine să le facem cunoscut cetitorilor noștri.

(Patria).

La chestiunea materială a funcționarilor de bancă.

— Expuneri la congresul funcționarilor din 2 Martie 1919 de I. B. Păcurar. —

DI Roșca, în expunerile d-sale, a cuprins în liniamente generale aproape toate dorințele și durerile noastre ale funcționarilor de bancă.

În situația generală de-acum, chestiunea materială, prin gravitatea ei, primează pe toate celelalte. Sunt sigur, că dau expresiune dorințelor majorității dintre D-Voastră, când scot în relief această chestie.

Nainte de-a intra în amănunte, pentru evitarea oricărei nedumeriri ori interpretări greșite, trebuie să anticipez câteva declarațiuni generale. Relele, pe care noi le arătăm în discuțiunile noastre, cu scopul de-a le îndreptă, — nu le găsim la toate băncile și prin

urmare asigurăm de simpatiile și considerațiunile noastre, puținele excepții.

În congresul acesta ne-am adunat, ca să aducem hotărâri principiare, vom discuta asupra faptelor și împrejurărilor, fără să numim nume. Pe domnii, din publicul ascultător, cari nu sunt direct interesați în desbaterile noastre îi rugăm, ca să nu-și facă o judecată pripită ori greșită, auzind aici, poate multe nemulțămiri și plângeri, — căci chiar mulțimea acestora este o dovadă, că congresul nostru e o necesitate socială, — și nu o întrunire de formalități goale. Prin congresul de azi vom să aranjăm și aplanăm multe chestii, cari agravându-se, pot fi supărătoare, ba chiar păgubitoare pentru întreaga societatea.

Cauza principală a relelor și anomaliilor, despre cari vom vorbi, este după părerea mea o mentalitate greoaie și greșită, care domnește peste tot în societatea noastră. Aproape la toate instituțiile noastre, (va să zică nu numai la bănci), când e vorba să se facă față unor trebuințe noi, conducătorii, în loc ca să creeze izvoare de venit nouă, se pun pe punctul de vedere mai comod, — al economisirii. Și noi suntem dușmanii risipei, dar și ai economisirii nejustificate și duse la extrem. Domnii, dela conducere, cari aranjază cu atâta pricepere economisirile exagerate, sunt de cele mai multe ori oameni avuți, ori cu venite mari, astfel că ei nu sunt expuși la mizeriile, pe cari trebuie să le îndure sârmanul salarizat, care este avizat exclusiv la salariul fix, ce-l capătă dela patron. Economisirea este hotărât trebuincioasă, dar să nu facă abuz de ea, — și încă pe conta salarizaților! Dacă chiar va fi vorba de economisire, — să se cruțe altundeva, nu la salarizarea funcționarilor! — Este cu mult mai just, ca să se întrebuinteze toate mijloacele, ce stau la dispoziție, ca să se mărească venitele, căci acest remediu nu dă naștere la animozități ci are darul de a contribui la progresul general. Această procedură, e sprijinită și de legile național-economice!

Pentru ilustrarea celor susținute până aci, voi aminti două cazuri concrete:

1. Profesorii și funcționarii unui Consistor oarecare, își arătasera patronului lor, destul de concret și plastic, situația lor materială insuportabilă. Patronul s'a lăsat repede convins, dar iată cam ce le-a răspuns subalternilor săi: «Da, recunosc că cererea D-Voastre este justă, știu că din salariul ce-l aveți nu eștiți la cale, și că a trebuit să faceți datorii, iar acum când vi-s'a exhaustat aproape întreg creditul, ați ajuns cu familiile D-Voastre, într'o situație extrem de gravă. Imi pare foarte rău, de toate acestea, și și mai rău că nu Vă pot ajuta, Fondurile noastre nu suportă nici o sarcină extraordinară, — ci trebuie să ne mărșinim la bugetul, pe care ni-l permit fondurile».

Apoi Vă întreb eu d-lor, sunt aceste cuvinte de mângâiere, și este aceasta o judecată de bărbat, pus la o înaltă poziție socială? Știți cum a fost rezolvită chestia? — Respectivii profesori și funcționari etc.

mânați de situația lor materială desperată, i-au dat «ultimatul» — aceluia patron neîndurat. Văzând acesta că subalternii săi sunt bărbați hotărâți, — le-a îndestulit în întregime, toate cererile.

Adecătelea, acum s'a putut, ba și încăpăținatele de fonduri au permis.

Alt caz. O bancă oarecare, nu a aflat de bine să asigure existența materială a funcționarilor săi, — până nu au recurs aceștia la armele așa-zisului «ultimat», — și atunci banca respectivă, i-a îndestulit, împlinindu-le în întregime cererile!

În amândouă aceste cazuri, putea fi vorba numai de două eventualități, — anume că se poate, sau nu se poate. Dacă, după prezentarea ultimului s'a putut, — e dovadă că se putea și înainte de aplicarea acestor măsuri drastice, cari, în paranteză fie zis, contribuie la răcirea raporturilor dintre salarizați și patroni, și la pierderea încrederii celor dintâi, în cei din urmă.

Și câte alte cazuri s'ar mai putea înșira! M'am mărginit la amintirea numai acesor două cazuri, dela două instituții românești, din două centre depărtate unul de altul (și unde nu sunt aceleași persoane la conducere), ca să ilustrez pe scurt mentalitatea arhaică, pe care o combatem, și ca să Vă arăt, cum compromis faptele unor persoane dela conducere, democrația, cu care se laudă în fața publicului.

(Va urmă.)

Din Basarabia.

În legătură cu articolul meu despre «Așezămintele de bani din Basarabia», aici imi iau voie a arăta la ce iscodire vrednică a se lua ca pildă și la noi, a ajuns direcțiunea unei cooperative de acolo, ce întocmire bună și folositoare a introdus aceasta în interesul părtașilor ei.

Povestesc faptul după o dare de seamă, ce s'a publicat în revista economică și cooperativă «Furnica», din Chișineu.

În Septembrie 1908 s'a înființat în Chișinău cea dintâi «Cooperativă de credit și păstrare pentru meșteri și negustori mici».

În orașul acesta cu peste 100 mii locuitori, nu era pe atunci nici un așezământ, unde să poată lua împrumut oameni de rând: meșteri, negustori mici, plugari ori muncitori.

Cooperativa s'a deschis cu 150 părtași, după un an avea 2000, după zece ani 4400. Numărul lor n'a scăzut, nici după ce în oraș s'au mai înființat alte trei tovarășii.

Când s'a deschis Cooperativa, micii muncitori și plugarii nu căpătau bani dela particulari, decât pe lângă dobândă de 24—300 la sută. Indată după înființare, tovarășii au putut împrumuta dela Cooperativa lor cu 12%, pe urmă cu 9%.

Părtașii și-au încredințat cooperativei tot prișosul muncii lor. Depunerile așezământului trec peste

600 mii ruble, din cari se ajută cu toții pentru toate trebuințele. Dupăcum e și starea părtaşilor, până la 1000 Ruble li-se dă fără garanță, până la 3000 ruble sub diferite cheazășii.

Pentru părtașii ei a introdus cooperativa de puneri mărunte pe săptămână sau lună, pe anumiți ani, 5—20, pentru anumite sume 100, 200, 300 și m. d., cari nu se pot ridica până la termenele hotărâte. De pildă, ca să aduni 500 ruble în 10 ani, trebuie să depui în fiecare săptămână câte 72 capeici sau în fiecare lună câte 3 ruble 10 capeici. Iar în timp de 20 ani 26 cap. pe săptămână, sau 1 rublă 11 cap. pe lună.

Cum Cooperativa aceasta, cea mai mare parte este alcătuită din meșteșugari și negustori cu mai puțină avere, cari cu greu sunt în stare să mai pună ceva și deoparte pentru zile grele, zile de bătrânețe, și pentru întâmplări de moarte a capului de familie, și cum în cazul din urmă, familia rămâne fără nici un ajutor, de aceea, Direcția Cooperativei a introdus întocmirea că la moartea unui membru, fiecare părtaș depune la cassă în folosul răposatului o sumă hotărâtă de 10, 20, 50 capeici.

În tovărășie sunt 4—5000 părtași, cari dacă plătesc 10 capeici, familia răposatului capătă deodată 4—5000 ruble.

În timpul de când ființează cassa aceasta de ajutor împrumutat, adecă dela 1908 până la sfârșitul an. 1917, tovărășia a dat astfel de ajutor familiilor a 634 părtași, în total nu mai puțin de 250 mii ruble, Ajutor s'a dat și familiilor celor căzuți în războiu.

Iată o întocmire practică minunată.

Plată puțină, ajutor însemnat.

Mă gândesc la însoțirile noastre de pe la sate. Ce ușor ar putea urma și ele pilda aceasta. Adevărat, că numărul membrilor acestora nu se ridică la atâtea mii, dar să fie numai 3—400, chiar și aceștia pot da ajutor însemnat familiei unui răposat tovarășii dacă ar contribui cu suma de cca 50—100 bani.

«Afaa de ajutorul de mai sus, cărna tovărășiei a văzut, că mulți din părtașii ei, încă în viață, cad într'o stare mai rea decât moartea, adecă când ei nu mai sunt în stare să muncească și nu numai că nu-și pot hrăni familia, dar și ei singuri au nevoie să fie hrăniți de alții. În acest scop tovărășia punând ceva la o parte din câștig și alte venituri. a înființat un fond pentru invalizi, din care părtaşilor tovărășiei, cari nu mai pot munci, li-se dă ajutor lunar în sumă de 25—30 ruble pentru traiu. Tovărășia are în vedere cu vreme să-și îndestuleze părtașii și cu ajutor de medicină».

Pilde și iară pilde.

A sosit vremea, ca băncile noastre sătești să nu-și mai aibă rostul de până acum. Vremuri nouă, întocmiri nouă.

Viitorul este al cooperativelor.

N. Petra-Petrescu.

Ordonanță

în chestia limitării interinale a circulației fiduciare.

ARTICOLUL I. Până la alte dispozițiuni se interzice importul bancnotelor și designațiunilor de cassă ale băncii austro-ungare în teritoriile unite cu regatul României prin decretul de lege Nr. 33,631 din 2 Decemvrie 1918. Totasemenea se interzice asemnarea și executarea asemnărilor de sume în coroane din afară asupra acestor teritorii.

În mod excepțional asemnarea sumelor de coroane din străinătate asupra teritoriilor unite cu regatul României se poate permite pe lângă condițiuni speciale prin Consiliul Dirigent, Resortul finanțelor.

În circulațiunea de călătorii și pe frontiere să permite importul de bancnote întrucât nu trece peste suma de 500 coroane.

ART. II. Persoanele și firmele domiciliată în mod stabil afară de teritoriile unite cu Regatul României însă pe teritorul fostei monarhii austro-ungare, pot dispune în mod nelimitat asupra pretenșiunilor de coroane, pe care le au de prezent sau le vor avea în viitor în teritoriile unite, ca plată pe teritorul sediului lor sau pe teritoriile fostei monarhii austro-ungare, din contră pentru plătire asupra altor țări sau pentru plăți asupra teritoriilor unite cu Regatul României, pot dispune numai cu consimțământul Consiliului Dirigent, Resortul finanțelor.

Pretenșiunile existente sau cele cari se vor ivi pe viitor ale persoanelor sau firmelor cu domiciliul stabil afară de teritoriile unite cu Regatul României, însă pe teritorul fostei monarhii austro-ungare, trebuiesc evidențiate separat.

ART. III. Din celelalte state de pe teritorul fostei monarhii se pot importa cupoane de dobânzi, de dividende numai pe lângă permis special al Consiliului Dirigent Resortul finanțelor.

ART. IV. Exportul și înstrăinarea efectelor se interzice. Înstrăinarea efectelor pe seama persoanelor sau firmelor domiciliată în mod stabil afară din teritoriile unite cu Regatul României, pe teritorul fostei monarhii austro-ungare, este permisă numai pe lângă învoirea specială a Consiliului dirigent, Resortul Finanțelor.

ART. V. Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor poate admite excepțiuni dela dispozițiile acestei ordonanțe.

ART. VI. Cererile referitoare la permisurile amintite în §-ii precedenți trebuiesc adresate direct Consiliului Dirigent, Resortul Finanțelor.

ART. VII. Comit transgresiuni, — încât nu ar cădea sub dispozițiuni penale mai grave — și se vor pedepsi cu închisoare până la 6 luni și cu amendă până la 2000 cor., toți ceice vor călca vreo dispozițiune a acestei ordonanțe, o vor eluda sau vor încerca eludarea ei, sau vor fi complici în astfel de cauze. Se va putea ordona și confiscarea valorilor

află ca corpus delicti. În caz de confiscare, jumătate din valoarea obiectelor confiscate compete ca premiu aceluia, care printr-o descoperire a acelei fapte merită această recompensă.

ART. VIII. Ordonanța prezentă intră în vigoare în ziua publicării ei.

Dr. A. Vlad,

șeful resortului finanțelor.

CRONICĂ.

Fondul jertfelor liniei de demarcație. Precum se știe, femeile române din Sibiu și împrejurime, în adunările ținute la 14 și 18 crt. au înființat, sub numele de mai sus, un fond cu destinația a fi împărțit în întregime pentru ajutorarea imediată a jertfelor banditismelor ungurești de dincolo de blăstămata linie de demarcație. Au rămas orfani, văduve și familii întregi au ajuns în cea mai mare mizerie. Acum când toți credeam, că, sfârșit războiul, s'a încheiat și cu jertfele de sânge, poporul nostru are să înregistreze încă atâtea dureroase pierderi dintre cei mai buni ai săi.

E o datorință națională și omenească să venim în ajutorul celor, cari au încheiat astfel șirul suferințelor noastre spre idealul neamului!

Facem prin aceasta apel și la băncile românești, totdeauna înțeleghătoare a năcazurilor noastre și le rugăm să-și arete și de astădată simțul de jertfă. Dacă pentru refugiații din 1916 — toți streini — am fost gata, de bună voie, sau de nevoie, să ne deschidem pungile noastre, cum nu vom face-o aceasta acum pentru aceia dintre ai voștri, cari cu sângele lor scump și cu amari suferințe ne duc sigur la isbânda nizuințelor noastre naționale.

Contribuțiunile să se asemneze la Albina Sibiu, unde se administrează Fond. jertfelor liniei de demarcație.

În chestiunea stampilării biletelor de lei emise de Banca Generală Română. În legătură cu ordonanțele noastre anterioare de sub numărul 658 din 8 Februarie st. n. a. c. și nr. 869 din 2/15 Februarie a. c. anunțăm că ministerul de finanțe din București a ordonat încheierea subscripțiunii la «Imprumutul Unirei» (a nu se confundă cu Imprumutul Național emis în Transilvania) pe ziua de 9/22 l. c. și a dispus, ca în aceeași zi să se încheie și stampilarea biletelor de lei emise de Banca Generală Română.

O invenție prețioasă pentru agricultorii mici. Într-una din zilele trecute am avut plăcerea de-a asista la demonstrarea afară la câmp, a *mașinei de sămănat în brazdă-patentată*, invenția dlui Ioan Schieb, fabricant de mașini aici. Aceasta mașină de-o construcție simplă prezintă toate avantajele mașinilor de sămănat cunoscute până acum, *pe lângă următoarele speciale avantaje:* Cu aceeași putere de mișcare și în același timp se ară și se sămăna deodată. Distribuția semințelor se face în mod automat și regulat de-a lungul brazdei prin învârtirea unei roate, pe care e așezat coșul mașinei, și care roată este legată de osia telegii de plug. Sămânța cade pe coama brazdei vechi, așa că cu brazda cea nouă se acopere tocmai în modul cel mai corespunzător. Greutatea mașinei este în total de cca 10 kg. greutate, care se reduce însă la a treia parte prin faptul, că nu e o greutate fixă, ci să mișcă pe osia pro-

prie. — *Aplicarea acestei mașini la orice plug este foarte ușoară și simplă* așa, că orice plugar o înțelege fără cea mai mică greutate, ba chiar fără explicație. Se cruță un om față cu sămănatul cu mâna și doi oameni precum și jumătate din timpul folosit la sămănatul cu mașina de sămănat cunoscută până acuma.

Dupăce, pe cât mi s'a spus, prețul «*mașinei de sămănat în brazdă patentată*» este, cu toată scumpetea generală de azi, de-abia K 100 sau nici chiar atâta, nu pot îndea ajuns recomanda această prețioasă invenție plugarilor noștri. Rog pe conducătorii băncilor noastre să îndemne și dâșii pe țărani noștri, cu cari vin în atingere, ca să-și procure mașina aceasta practică cu atât mai mult, cu cât aplicabilitatea ei la sămănat este deja de doi-trei ani probată și în praxă și numai războiul a împedat fabricarea și răspândirea ei. Doritorii de a o cumpăra să se adreseze Dlui Ioan Schieb, fabricant de mașini, Sibiu, Str. Sării Nr 33.

O conferință economică. Luni în 24 crt. s'a întrunit în sala cea mare a «Asociațiunii» un public numeros și ales, ca să asculte conferința Dlui Dr. Nedici — consilier de finanțe — despre «*cele mai urgente și mai importante probleme economice și financiare*». E un rar eveniment la noi Români de pe aici o conferință de conținut economic bine cercetată și un și mai rar curaj, să-și ia cineva la noi sarcina prea puțin ademenitoare de-a ține o asemenea prelegere. Dar se vede, că și în privința aceasta am progresat, dacă aparențele nu înșală și în orice caz e un semn bun, că cel puțin în Sibiu se mai gândește cineva și la chestiile economice-financiare de actualitate. Nu de geaba ne aflăm, se vede, în capitala — fie și numai provizorie — a României de dincoace de Carpați! Cuvine-se, ca după multele baluri, serate, și petreceri de tot soiul să mai vedem și din ce trăim. Dar să rămânem la conferința Dlui Dr. Nedici. În restimpul de cam 1½ oare Dl Dr. Nedici ne prezintă — vorbind mai mult în generalități, — o samă de probleme economice pentru viitorul apropiat, de a căror fericită și *grabnică* rezolvire este legată rehabilitarea și propășirea noastră economică. Populațiunea în decreștere mare în urma războiului și prin prea mare mortalitate la copii, valuta ruinată total, comerțul și industria în stagnare și cât este, în mâna străinilor, lipsa de materii brute, cu toată bogăția naturală a țării noastre. Iată situația economică de azi. Ca mijloace de îndreptare recomandă muncă serioasă și intențivă apoi dispozițiuni și legi sănătoase pentru sporirea populației, ridicarea comerțului și a industriei prin prohibițiunea articolilor industriali streini, monopolizarea desfacerii articolilor industriali indigeni de prima necesitate, reforma dărilor, regularea chestiilor muncitorești, a oficanților publici etc. etc. Prin prezentarea unor date statistice prețioase ne-a evidențiat situația deplorabilă financiară a fostei Ungarii, deci și a noastră și tot cu cifre ne-a demonstrat cât de puțin mulțămitoare este producția noastră agricolă față cu alte state din apus.

Precum am înțeles Dl Nedici intenționează să continue, când sperăm și suntem siguri, că va intra și în detalii mai multe, dând directive și îndemnuri precise în ajungerea scopurilor propuse și deslegând probleme de actualitate, ca chestiunea valutei etc., pentru cecece numai mulțămitori îi vom putea fi.

„LUMINA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiiu.

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și economii «LUMINA», societate pe acții în Sibiiu, se învită, în sensul statutelor, la

a X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 6 Maiu st. n. 1918, la 10 ore a. m., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra împărțirii profitului curat și darea absolutului.
3. Fixarea marcelor de prezență pentru membri direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pe anul 1919.
4. Alegerea a 2 membri în direcțiune, cu mandat pe 5 ani.
5. Alegerea întregului comitet de supraveghiere pe un nou period de 3 ani.
6. Propunerii independente înaintate direcțiunii conform §-ului 28 lit m) din statute.

Domnii acționari cari voesc a participa la adunarea generală, în persoană sau prin plenipotențiați, trebuie să dea puie acțiile și documentele de plenipotență la cassa centrală a institutului, eventual la Cassa Arhidiecezană din Sibiiu până la 5 Mai st. n. a. c., ori la filiala noastră din Turda, sau la institutele financiare membre la «Solidaritatea», până la 3 Mai st. n. 1919.

Sibiiu, din ședința plenară a direcțiunii, ținută la 22 Martie 1919.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
	K	f		K	f
Cassa	108,777	0	Capital social emisiunea I	600,000	—
Monete	42,834	54	Din emisiunea a II-a incurs	188,405	788,405
Capitale elocote la alte bănci	490,864	24	Fond de rezervă		61,529
Portofoliu:			Fond de pensiuni		44,905
a) cambii de bancă	286,076	—	Depnneri spre fructificare		2,078,823
b) cambii cu acoperire hipotecară	170,829	—	Dividendă neridicată		18,002
Obligațiuni hipotecari	184,502	—	Diverse conturi creditoare		89,502
Obligațiuni cu caventi	9,614	—	Interese transitoare		5,347
Credite în Cont-Curent	125,586	78	Profit net		37,921
Efecte	1,743,158	50			
după amortizare	47,600	50			
Diverse conturi debitoare		294			
Mobiliar	3,940	—			
după amortizare	440	—			
		3,500			
		3,124,436			3,124,436

Debit.		Contul Profit și Perdere.		Credit.	
	K	f		K	f
Interese:			Interese:		
pentru dep. spre fructificare	67,584	62	dela cambii		34,136
pentru ratele solvite în capital social			dela cambii cu acoperire hipotecară		37,260
emisiunea a II-a	2,546	86	dela obligațiuni hipotecare		38,592
Spese:			dela obligațiuni cu caventi		1,611
salare	15,419	82	dela credite în Cont-Curent		2,687
chirie și relut de cvartir	3,720	—	dela depuneri proprii		10,728
porto, tip., registre și alte spese de			dela efecte		82,974
regie	11,319	03			
Marce de prezență		740			
Dare:					
erarială și aruncuri	13,940	68			
10% după interesele depunerilor	6,758	48			
Amortizări:					
din efecte	47,600	50			
din mobiliar	440	—			
Profit net		37,921			
		207,991			207,991

Sibiiu, la 31 Decemvrie 1918.

D. Vulcu m. p., director-executiv.

Octavian Fulea m. p., prim-contabil.

DIRECȚIUNEA:

N. Ivan m. p., prezident.

P. Lucuța m. p.

Lazar Triteanu m. p.

Dr. Ittu m. p.

D. Comșa m. p.

Nicolae Borzea m. p.

I. Mureșanu m. p.

Dr. Ioan Fruma m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului purtate corect.

Sibiiu, la 22 Martie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Dr. George Măcelariu m. p.

Dr. Ioan Bucur m. p.

Ioan B. Boiu m. p.

„FURNICA“, cassă de economii, societate pe acții în Făgăraș.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai cassei de economii «FURNICA», societate pe acții, se invită prin aceasta, în virtutea §-lui 16 al statutelor societății, la

a XXXV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Făgăraș la 23 Aprilie st. n. 1919, la 10 ore a. m. în localul societății.

OBIECŢELE:

1. Raportul anual al direcțiunii, Bilanțul anului 1918 și Raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat, conform bilanțului.
3. Alegerea, conform §-lui 30 din statute, a 3 membri în consiliul direcțiunii, în locul celor ieșiți.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru direcțiune.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 17, 18 și 19 prin statutele societății, voesc a participa la această adunare generală, în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune la cassa societății, sau la institutul de credit și economii «Albina» din Sibiu, acțiunile lor și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până în 22 Aprilie 1919.

Făgăraș, în 14 Martie st. n. 1919.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
		K	f		
Cassa în numărar	288,259.62			Capital social 1250 acții à Cor. 400.—	500,000.—
Monede	5,078.20			Fondul de rezervă	255,000.—
Bon la bănci	1,262,173.99	1,555,511.81		Fondul de pensiuini al funcționarilor	105,000.—
Efecte publice	1,385,920.—			Fondul cultural	8,700.—
Acții dela bănci	124,900.—	1,510,820.—		Depuneri spre fructificare	2,950,923.80
Cambii de bancă	381,615.—			Depuneri în Cont-curent	165,068.—
Credite cambiale cu acop. hipot.	344,158.—	725,773.—		Dividende neridicate	3,736.—
Imprumut pe obligațiuni cu cavenți		3,308.—		Depozite de cassă	6,706.66
Credite de Cont-curent		132,614.01		Interese transitoare anticipate	23,342.12
Casele societății din Făgăraș și Vrecea		130,000.—		Interese după ratele emis. a III-a	691.02
Mobilier	4,549.—			Profit curat	50,835.64
după amortizare de 10%	454.—	4,095.—			
Anticip. de salare spese proces. etc.		7,881.42			
		4,070,003.24			4,070,003.24

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		K	f		
Interese pentru depun. spre fructificare	68,733.77			Interese dela cambii de bancă	34,557.90
Spese de birou	6,355.55			Interese dela cred. camb. cu acop. hip.	32,534.75
Salare	16,431.55			Interese dela împrum. pe oblig. cu cav.	714.—
Bani de cvarțir	1,390.—			Interese dela efecte publice	54,450.—
Marce de prezență	2,080.—	26,257.10		Interese dela credite de Cont-Curent	6,802.48
Contribuțiune directă	1,484.40			Interese dela depuneri proprii	35,445.20
10% la interese de depuneri	6,873.36			Interese dela acții	2,084.—
Arunc comunal și comitaies	2,430.66	10,788.42		Chirie dela casele societății	7,005.—
Competințe de timbru		430.60		Venit dela schimbul de monede	3,951.24
10% amortizare din mobilier		454.—		Transcrieri de acții dela bănci	180.—
Spese procesuale		406.79		Proviziuni	1,590.25
Diferință de curs la efecte publice	19,758.50				
Diferință de curs la acții de bănci	1,650.—	21,408.50			
Profit curat		50,835.64			
		179,314.82			179,314.82

Făgăraș, în 31 Decemvrie 1918.

Matei C. Jiga m. p., director executiv.

Moise Derlosea m. p., cassar.

DIRECȚIUNEA:

Nicolae Borzea m. p., prezident.

Iosif Lissai m. p.

Ioan I. Lăpădatu m. p.

Dr. Andrei Micu m. p.

Dr. Teodor Popescu m. p.

Gavrila Cornea m. p.

Constantin Popp m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele societății.

Făgăraș, în 21 Martie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Vincentiu Grama m. p., prezident.

Ioan Capeta m. p.

George Ghimbășanu m. p.

Nicolae Vijoli m. p.

Ioan Grecu m. p.

„SURUL“

institut de credit și economii, societate pe acții în Racovița-Olt.

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și economii «SURUL», se învită prin aceasta la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Racovița-Olt, Sâmbătă, în 4 Aprilie 1919 st. n., la 9 ore a. m.

PROGRAMUL:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul gestiunii anului trecut.
2. Deciziune asupra bilanțului anului 1918 pe baza raportului comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutului membrilor direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
4. Hotărâre despre împărțirea profitului curat.
5. Intregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
6. Modificarea statutelor institutului de credit «Surul».

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.		Pasiva.	
	K	f		K	f
Cassa	24	15	Capital societar	10,000	—
Cambii de bancă	4,518	—	Fond de rezervă	2,176	—
Obligațiuni neîntabulate	5,716	—	Depuneri	69,371	52
Obligațiuni întabulate	14,718	—	Dividendă neridicată	367	—
Depuneri proprii	56	462:17	Diverse competențe neridicate	81	99
Interese transitorii	2,168	08	Profit curat	1,610	09
		83,606	40		83,606
					40

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K	f		K	f
Interese pentru depuneri	2,194	44	Interese de escont	538	86
Contribuțiune	366	63	Interese după obligațiuni neînt.	570	91
Marce de prezență	12	—	Interese după obligațiuni întabulate	1,205	35
Salare	500	—	Interese după depuneri proprii	1,666	85
Diverse spese	342	34	Provizioni	743	53
Profit curat	1,610	09	Profit transpus din anul precedent	300	—
		5,025	50		5,025
					50

Racovița-Olt, în 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

George Măerean m. p.

David Mohan m. p.

MEMBRI COMITETULUI DE SUPRAVEGHIARE:

George Bobanga m. p.

Victor Florian m. p.

„VLĂDEASA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Huedin.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «VLĂDEASA», societate pe acții în Huedin, se invită prin aceasta la

a XXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 3 Maiu 1919 st. n., la 10 ore a. m., în localitatea institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și designarea alor 2 notari ad hoc și 3 verificători ai procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului și hotărârea asupra împărțirii profitului curat și darea absolutorului pentru gestiunea anului 1918.
4. Satorirea paușalelor de călătorie a membrilor în direcțiune și în comitetul de supraveghiere.
5. Intregirea statutelor privitor la § 62.
6. Alegerea parțială a membrilor din direcțiune și a tuturor membrilor din comitetul de supraveghiere.
7. Chestia urcării capitalului social.
8. Eventuale propuneri.
9. Inchiderea adunării.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune la cassa institutului acțiunile și eventual documentul de plenipotență cu 3 zile înainte de adunare, altcum nu-și pot valida drepturile statutare.

Direcțiunea.

ACTIVA.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		PASIVA.	
		K	f		
Cassa	32,888 73			Capital social	300,000—
Giro conto la banca austro-ungară	1,420 35			Fond de rezervă	74,669—
Cassa de păstrare postală	4,430 09	38,739	17	special de rezervă*)	23,383—
Capitaluri elocote la bănci		700,050	13	de pensiune	68,884—
Cambii	448,309—			Fondul scopurilor filantropice	301 80
Imprumuturi pe obligații	158,149—			Depuneri spre fructificare	1,299,024 20
Conturi-Curente	146,395—	752,853	—	Dividende neridicate	4,887—
Efectele după amortizare		267,000	—	Interese transitoare	4,480 30
Edificiile institutului după amortizare		72,000	—	Diversi creditor	20,881 93
Diversi debitori		5,490 12		Profit transpus	7,254 38
				Profit curat	32,366 81
					39,621 19
					1,836,132 42
		1,836,132	42		

*) K 21,741 30 s'au folosit la abscierile din 1914, iar acum din nou sau încassat.

DEBIT.		Contul Profit și Perdre		CREDIT.	
		K	f		
Interese:				Profit transpus	7,254 38
la depuneri	37,447 80			Interese:	
3 fonduri	6,273 39	43,721	19	dela cambii	87,363 60
Spese:				dela împrumuturi pe obligații	17,458 89
salare, adaus de scumpete și relut				dela Cont-Cur. și capit. eloc. la bănci	18,554 32
de cvartir	28,654 28			dela efecte	9,983 84
paușal de călătorie	3,545—			Din pretensiuni descrise a încurs	31,370 26
încălzit, lum., tip., porto, registre etc.	9,528 87	41,728	15	Chirie, proviziuni și alte venite	5,989 69
Contribuțiune:					
directă	18,743 73				
după interese de depuneri	3,744 77	22,488	50		
Descrieri					
Profit transpus	7,254 38				
Profit curat	32,366 81	39,621	19		
		174,974	98		
					174,974 98

Huedin, la 31 Decemvrie 1918.

Dr. Simion Pop m. p., director-executiv.

Valer Bologa m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Pop m. p., președinte.

Iuliu Poruțiu m. p.

Stefan Pop m. p.

Dr. Andreiu Pop m. p.

Mihaiu Marinceș m. p.

Emil Petrean m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină ordine și exacte.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. Basil Basiota m. p.

Iosif Orga m. p.

Dr. Sabin Varna p. m.

„CASSA DE PĂSTRARE (reuniune) în Săliște“.

CONVOCARÉ.

P. T. Membrii «Cassei de păstrare (reuniune) în Săliște», sunt invitați la

a XXXV-a adunare generală ordinară,

conform §-ului 15 din statute, pe *Duminecă, în 13 Aprilie st. n. 1919, la 3 ore p. m.*, în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște, pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1918, votarea absolutorului și distribuirea profitului net.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat de 6 ani și a 2 membri cu mandat de 4 ani.
6. Alegerea a 2 membri în consiliul de inspecțiune cu mandat de 3 ani.
7. Fixarea marcelor de prezență.

Domnii membri cu vot decisiv, — adică aceia, cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt în sensul dispozițiilor §-ului 10 din statute, rugați a-și depune părțile de fondare și documentele de plenipotență la cassa institutului cel mult până în 11 Aprilie, iar la instituttele, cari sunt membre la «Solidaritatea», până la 9 Aprilie 1919.

Săliște, în 16 Martie 1919.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.		Pasiva.	
		K	f		K f
Cassa în număr...	196,950-98			Capital societar	500,000-—
Monete	255,349-53	452,300	51	Emisiunea a patra	366,280-—
Capitale elocote la alte bănci		888,534	26	Fondul de rezervă	252,983-61
Cambii	202,357-50			Fondul de binefaceri	49,548-09
Cambii cu acoperire ipotecară	88,834-—	291,191	50	Fond. unui spital public în Săliște	102,309-86
Imprumuturi ipotecare		372,820	16	Fondul de pensiuine	55,239-47
Conturi-Curente cu acoperire		1,255,967	65	Depuneri spre fructificare	
Credite personale		65,970	50	Creditori	5,134,052-17
Efecte publice		2,579,520	—	Dividende neridicate	17,107-78
Acții dela diverse bănci		267,860	—	Interese anticipate pro 1919	3,574-—
Casele institutului		94,000	—	Profit transpus din anul trecut	989-82
Mărfuri		31,517	02	Profit curat	80,928-76
Imprumut din fondul de binefaceri		49,548	09		
Depun. înființând. spital public în Săliște		102,309	86		
Depun. fondului de pensiuine		55,239	47		
Mobiliar	3,469-20				
Amortizare	469-20	3,000	—		
Debitori		35,331	49		
Interese transit. dela efecte		26,966	55		
		6,572,077	06		81,918-58
					6,572,077-06

Eșite.		Contul Profit și Perdere.		Întrate.	
		K	f		K f
Interese:				Profit transpus din anul trecut	989-82
pentru depuneri spre fruct.	134,649-61			Interese:	
pentru părțile de fond. noi	6,884-03	141,533	64	dela cambii	29,910-13
Spese:				dela împrumuturi ipotecare	29,357-15
salare și bani de cuartir	48,014-64			dela credite de Cont-Curent	68,790-54
marce de prezență	1,860-—			dela credite personale	12,149-46
imprimate, reg., porto, div.	12,653-17	62,527	81	dela efecte	114,797-40
Contribuțiune:				dela capit. elocote la alte bănci	14,157-68
directă	7,094-82			Profit la monete	28,580-86
10% după interes. depun.	13,464-95	20,559	87	Chirii	3,217-70
Amortizare: din mobiliar		469	20	Proviziune și alte venit	5,058-30
Profit transpus din anul trecut	989-82				
Profit curat	80,928-76	81,918	58		
		307,009	10		
					307,009-10

La finea anului 1917 au fost 327 membri, în anul 1918 au repășit 13 membri, de nou au intrat 82 membri, la finea anului 1918 au fost 396 memb. cu 5000 părți de fondare

Săliște, în 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Dr. N. Calefariu m. p., prezident. C. Herția m. p., director-executiv. Dr. N. Comșa m. p. Dr. I. Lupaș m. p.
Dr. I. Stroia m. p. D. Lăpădat m. p. D. Roșca m. p. I. Chirca m. p. I. Popa m. p. I. Răcuciu m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele inst

Săliște, în 16 Martie 1919.

Dr. D. Borcia m. p., prezident I. Schitea m. p. C. Criștiu m. p. A. German m. p. P. Glura m. p.

Revăzut și aflat în ordine: Ioan I. Lăpădatu, secretarul «Solidarității».